

FÜSIOTERAAPIA ERIALA KLIINILISTE PRAKTIKATE JUHEND

TARTU ÜLIKOOL
sporditeaduste ja
füsioteraapia instituut

Sisukord

Eessõna	3
1. Juhendis kasutatud mõistete selgitused	4
2. Füsioteraapia eriala bakalaureuseõppe kliiniliste praktikate korraldus	6
2.1. Praktikate toimumise ja praktikale saatmise kord	6
2.2. Praktikandi ülesanded	6
2.3. Praktikadokumentatsioon	7
<i>Õpimapp</i>	7
<i>Elektroonne tagasisideküsimustik</i>	8
<i>Aruanne</i>	8
2.4. Praktikajuhendaja ülesanded	8
3. Kliiniliste praktikate praktikahinnangu andmise juhend	9
4. Lõpphinde kujunemine praktikat sisaldavates ainetes	12
4.1. Lõpupraktika eksami kord	12
LISAD	13
Füsioteraapia aruanne	14
Praktika õpimapi blankett	17
Praktikahinnang	19
Praktikajuhend õppeaines „Skeleti-lihassüsteemi füsioteraapia“	20
Praktikajuhend õppeaines „Sisehaiguste füsioteraapia“	22
Praktikajuhend õppeaines „Füsioteraapia neuroloogias“	24
Praktikajuhend õppeaines „Laste füsioteraapia I“	26
Praktikajuhend õppeaines „Füsioteraapia praktika“	28
Kasutatud kirjandus	30

Eessõna

Füsioteraapia eriala õpingute oluliseks osaks on praktika, mis laiemas mõttes tähendab oma kogemusest õppimist. Siiski väidavad Sweitzer ja King (2004), et üksnes kogemusest ei piisa, et praktika oleks ka tähendusrikas ja õppekava eesmärkide täitmist toetav. Ka Kolb (1984) kinnitab, et kogemus üksinda ei aita õppida ja areneda, kogetut tuleb mingil viisil töödelda ja korrastada. Sellest tulenevalt kaasnevad praktikaga ka erinevad õpiülesanded aitamaks õpitut seostada ja kinnistada.

„Füsioteraapia eriala bakalaureuseõppe praktikate juhend“ (edaspidi juhend) koondab Tartu Ülikooli (TÜ) füsioteraapia eriala üliõpilaste bakalaureuse õppeastmes läbitavate erialainete kliiniliste praktikate sooritamiseks vajaliku informatsiooni, juhised, blanketid ning vastavate erialainete praktikate nõuded. Juhend on mõeldud läbitöötamiseks ning järgimiseks TÜ füsioteraapia eriala üliõpilastele, kuid selles sisaldub ka bakalaureuse õppeastme kliinilise praktika juhendajatele olulist selgitavat informatsiooni.

Praktika korraldamine on kõrgkoolile, praktikaasutusele ja õppijale tähtis ülesanne ning selle õnnestumine sõltub mitmetest asjaoludest. Kindlasti on olulisel kohal kõigi protsessis osalejate ettevalmistus ning kõikide osapoolte informeeritus ning ühetaoline arusaam praktika eesmärkidest (Vahtramäe jt, 2011). Loodame, et antud juhendile tuginedes on Tartu Ülikooli füsioteraapia eriala üliõpilaste bakalaureuseõppe õpingute käigus sooritatavad kliinilised praktikad edukad ning erialaselt arendavad.

Koostatud: jaanuar 2024.a

Koostajad: Kadri Medijainen, Doris Vahtrik, Hanna Kalajas-Tilga, Monika Mets

1. Juhendis kasutatud mõistete selgitused

1.1. Praktika – osa füsioteraapia eriala bakalaureuseõppe õppekavast, mil üliõpilane viibib ajutiselt töökeskkonnas ning õpib, rakendades varem omandatud teadmisi ja oskusi erialases töös. Praktika kui praktiline sihipärane tegevus toimub õppeasutuse määratud vormis ning juhendaja(te) juhendamisel. Igale praktikale seatakse eesmärgid. Eristatakse praktika üldiseid eesmärgi ning individuaalseid eesmärgi.

- Praktika üldine eesmärk on läbi praktilise tegevuse kinnistada ja süvendada õppekava õppeainetes omandatud teadmisi ja oskusi, aidates seeläbi praktikandil saavutada õppeasutuse poolt seatud aine ning praktika õpiväljundeid.
- Lisaks seab üliõpilane igale praktikale individuaalsed eesmärgid, lähtudes eneseanalüüsist, veel arendamist vajavatest erialastest pädevustest, isiklikust huvist vms. Praktika individuaalseid eesmärgi jagab praktikant praktika esimesel päeval praktikajuhendajaga ning nende saavutamist analüüsib praktikant õpimapis, mis tuleb esitada õppeasutusse vahetult pärast praktika lõppemist.

Tartu Ülikooli füsioteraapia eriala bakalaureuseõppes toimub praktika kahes erinevas vormis: erialaainete raames ning eraldi ainaena „Füsioteraapia praktika“.

Erialaaineteks, mille raames TÜ üliõpilased kliinilise praktika sooritavad, on „Sisehaiguste füsioteraapia“ (II õppeaasta kevadel), „Skeleti-lihassüsteemi füsioteraapia“ (II õppeaasta kevadel), „Laste füsioteraapia I“ (III õppeaasta sügisel), „Füsioteraapia neuroloogias“ (III õppeaasta sügisel). Iga eelpool loetletud erialaaine maht on 6 EAP ning nende raames toimuva praktika maht on **90 tundi** (üldreeglina jaotatud 3 nädala peale), st **keskmiselt 6 tundi** praktikabaasis sooritatud praktikaulesandeid iga praktikapäeva kohta, kuid vajaduspõhiselt võib praktikajuhendajaga kokkulepitult praktikapäevade kestust muuta (nt praktikandi või juhendaja haigestumisest tekkinud praktikamahu puudujäägi kompenseerimiseks).

Aine „Füsioteraapia praktika“ toimub bakalaureuseõppe III õppeaasta kevadsemestril. Aine maht on **480 tundi**, mis on jaotatud kolme tsükklisse, kus iga tsükkel on pikkusega **neli nädalat**, iga tsükli kestus on **160 tundi**. Praktikapäev õppeaine „Füsioteraapia praktika“ raames (ehk bakalaureuseõppe lõpupraktikal) on **8 tundi**, sh eeldatakse, et vähemalt 80% sellest on praktikaga seotud tegevused praktikabaasis (128 tundi tsükklis). Aine kogumaht on 18 EAP. Viimati mainitud aines sooritatakse praktika **kolmes** erinevas valdkonnas, millest **kohustuslikud** on skeleti-lihassüsteemi füsioteraapia ning füsioteraapia neuroloogias. Kolmas praktikavaldkond on üliõpilase vabal valikul sisehaiguste füsioteraapia või laste füsioteraapia.

- Üliõpilastel on võimalik ainet „Füsioteraapia praktika“ sooritada ka Erasmus+ programmi raames välismaal (vt <https://ut.ee/et/erasmus>).

Lisaks läbivad üliõpilased bakalaureuseõppes praktika ka õppeaines „Terapeutiline harjutus“ raames, kuid selle praktika näol ei ole tegemist kliinilise praktikaga, seega selle praktika nõudeid ja korraldust antud juhend ei kajasta.

1.2. Praktikant – üliõpilane, kes teostab praktikabaasis praktikat. Praktika sooritamise praktikabaasis on üliõpilase õppeprotsessi kohustuslik osa. Praktika lõppedes esitab praktikant õppeasutusele nõutud praktikadokumentatsiooni ning elektroonselt täidetud tagasiside praktikajuhendaja ja praktikabaasi kohta (vt <http://lingid.ee/Praktikatagasiside>).

1.3. Juhendaja – isik, kes juhendab ja suunab praktikanti praktikaprotsessi jooksul. Praktikandil on praktika sooritamise jooksul ülikoolipoolne juhendaja (edaspidi vastutav õppejõud) ning praktikabaasipoolne juhendaja (edaspidi praktikajuhendaja).

- Vastutav õppejõud on õppeasutuse poolt määratud isik, kelle peamine ülesanne on koordineerida auditoorset õppetööd ja praktika üldist korraldust, selgitada praktika ning õppeaine nõudeid. Samuti hindab praktikadokumentatsiooni nõuetekohasust. Vajadusel

nõustab vastutav õppejõud praktikanti praktika läbimise käigus tekkivate küsimuste korral. Vastutav õppejõud tagab õppeaine lõpptulemuse kandmise õppeinfosüsteemi.

- Praktikajuhendaja on kliinilises keskkonnas füsioterapeudina töötav isik, kes juhendab praktikanti töökeskkonnas, aidates tal võimaluste piires saavutada sooritatava praktika õpiväljundeid ja individuaalseid praktika eesmärgi. Võimalusel võiks praktikabaas juhendajate määramisel eelistada juhendajana kõrgema erialase kvalifikatsiooniga ja suurema töökogemusega füsioterapeute. Praktikajuhendaja tutvub praktika alguses (üldreeglina praktika 1. päeval) praktikandi individuaalsete praktikaeesmärkidega ning toetab võimaluste piires nende saavutamist. Juhendamisel lähtub praktikajuhendaja praktikandi poolt sooritatava praktika juhendist. Praktikajuhendaja lähtub punktis 2.4. kirjeldatud praktikajuhendajate ülesannetest. Praktikajuhendaja annab praktikandile praktikahinnagu (kirjalikult praktikandile, sh lisades kommentaare, mida edaspidi teisiti teha). Samuti annab juhendaja Tartu Ülikoolile tagasisidet praktikandi praktikasoorituse kohta. Tagasiside õppeasutusele on elektroonne (vt <http://lingid.ee/juhendajatagasiside>) (vt hindamisjuhendit 3. ptk). Lisaks annab juhendaja praktikandile läbivalt (suulist) tagasisidet praktika jooksul.

1.4. Praktikabaas – koht, kus praktikant juhendaja juhendamisel praktika eesmärkide ning õpiväljundite saavutamiseks praktiseerib. Praktikabaasideks võivad olla haiglad, polikliinikud, rehabilitatsioonikeskused, hooldekodud, erapraksised, spordiklubid, erilasteaiad, erikoolid jms.

1.5. Õpiväljundid – teadmised, oskused ja hoiakud, mis omandatakse õppimise tulemusel ning mis on kirjeldatud õppekava või õppeaine läbimiseks vajalikul baastasemel (Vahtramäe jt, 2011). Praktika õpiväljundite saavutamist analüüsib praktikant õpimapis (praktikate õpiväljundeid vt Lisadest vastava praktika alt).

1.6. Praktika õpimapp – praktikandi individuaalne töövahend, mille abil läbi praktikakogemuse analüüsimise soodustakse praktikast õppimist. Õpimapp aitab üliõpilasel koguda, koondada ning reflekteerida vajalikku ja olulist. Praktika õpimapp soodustab praktilisel õpitu kinnistumist ning seoste loomist auditoorsel õppetööl õpituga, teenides teadmiste järjepideva täiendamise ning erialase tervikpildi tekkimise eesmärgi.

Praktika õpimapp on üliõpilase individuaalsel vastutusel olev kirjalik dokument. Praktikant täidab õpimappi igal füsioteraapia eriala bakalaureuseõppe jooksul sooritataval kliinilisel praktilisel. Üliõpilane esitab nõuetekohaselt täidetud praktika õpimapi vastutava õppejõu poolt etteantud formaadis ning tähtajaks.

1.7. Akadeemiline vestlus - vahetult pärast kliinilise praktika sooritamist õppeasutuses toimuv suuline praktikaeksam. Akadeemiline vestlus toimub grupikollokviumina alati pärast bakalaureuseõppe lõpupraktika sooritamist ehk õppeaine „Füsioteraapia praktika” raames. Praktikaeksamile pääsemise eelduseks on nõuetekohaselt esitatud praktikadokumentatsioon kõigis kolmes praktikatsüklis. Akadeemilise vestluse käigus hindab eriala õppejõud üliõpilase õpiväljundite saavutamist. Akadeemilise vestluse põhisisuks on aruande analüüs. Akadeemilist vestlust juhtiv eriala õppejõud võib esitada erialaseid lisaküsimusi ning anda üliõpilasele ülesandeks demonstreerida ka praktilisi oskusi. Õppeaine „Füsioteraapia praktika” vastutaval õppejõul on õigus praktikaeksami sisu ja formaati muuta, teavitades üliõpilasi sellest enne kliinilisele praktikale suundumist (v.a. eriolukorrad, kus muudatused võivad olude sunnil ilmned vahetult enne eksamit). Lähtudes akadeemilisest vestlusest, aruandest ja praktikajuhendajate hinnangutest, määrab eksamit vastu võtnud õppejõud üliõpilase lõpphinde.

Erinevate erialaainete raames toimuvate kliiniliste praktikate järgselt üldreeglina akadeemilist vestlust ei toimu – lõpphinne õppeaines, mille raames kliiniline praktika sooritati, kujuneb auditoorse õppetöö jooksul sooritatud hindeliste õppetegevuste ja praktikajuhendaja antud hinnangu põhjal. Siiski on aine vastutaval õppejõul õigus kutsuda üliõpilane erakorraliselt akadeemilisele vestlusele (nt kui praktikajuhendaja hinnangu ning auditoorse õppetöö osadena sooritatud õpiülesannete tulemused on väga vastandlikud vms).

2. Füsioteraapia eriala bakalaureuseõppe kliiniliste praktikate korraldus

2.1. Praktikate toimumise ja praktikale saatmise kord

Erialaainete raames sooritatavatele praktikatele on seatud eeltingimused (vastav info edastatakse erialaaine auditoorse õppetöö alguses), mis peavad praktikale pääsemiseks olema kõik täidetud. Õppeaine „Füsioteraapia praktika“ raames lubatakse kevadsemestril toimuvale praktikale üliõpilased, kes on läbinud eeldusained (Skeleti-lihassüsteemi füsioteraapia, Füsioteraapia neuroloogias, Laste füsioteraapia I, Sisehaiguste füsioteraapia). Väga erandlikul juhul, programmijuhiga kokkuleppel võib osutada võimalikuks „Füsioteraapia praktika“ mõne tsükli sooritamine tavapärasest erineval ajal.

Tartu Ülikooli füsioteraapia eriala üliõpilaste praktika organiseerimisega tegeleb praktika koordinaator, kes suhtleb praktikabaaside kontaktisikutega ja taotleb praktikakohad. Üliõpilased saavad end vastavale praktikale kirja panna alates eelnevalt teavitatud kuupäevast Moodle keskkonnas selleks ettenähtud kursustel „Praktika füsioteraapia erialaainetes“ ja „Füsioteraapia praktika (KKSB.05.034)“. Vahetult enne ametliku praktikakohtade valikut on võimalik eeljärgjekorras end praktikale kirja panna järgmistel juhtudel:

1. kui praktikant on eelkooliealiste lapse/laste vanem;
2. kui praktikant on praktikaperioodil kutsutud reservõppe kogunemisele.

Kooskõlastatult programmijuhiga võib eeljärgjekorras praktikakohtade valimise võimalus rakendada ka Eesti Vabariiki esindavatele võistlussportlastele (st vajadus osaleda regulaarselt treeningutel ja/või võistlustel).

Osades praktikabaasides võimaldatakse praktikantidele majutust praktikal viibimise ajaks. Majutussoovist tuleb õigeaegselt teada anda eelpool nimetatud Moodle kursusel selleks spetsiaalselt ettenähtud kohas. Lõplikult kinnitab praktikakohad füsioteraapia eriala programmijuht, tehes vajadusel muudatusi broneeritud praktikakohtades. Muudatused tulenevad eelkõige ettenägematutest asjaoludest ja üliõpilast teavitatakse alati sellekohasest muudatusvajadusest.

2.2. Praktikandi ülesanded

Järgnevalt kirjeldatakse **praktikandi üldkehtivaid ülesandeid** kõigi füsioteraapia bakalaureuseõppe raames sooritatavatel praktikatel. Iga konkreetse praktika detailsed juhised on toodud juhendi lisades ning sel teemal informeerib üliõpilasi ka aine vastutav õppejõud. Lisaks on praktikant kohustatud kinni pidama praktikabaasis kehtivatest nõuetest.

Kliinilisele praktikale minnes on praktikandil kohustuslik praktikabaasi kaasa võtta:

- vahetusriided ja –jalanõud;
- rinnasilt (saab praktika koordinaatorilt);
- tervishoiutöötaja tervisetõend, mis sisaldab kopsuröntgenit, tuleb üliõpilasel taotleda perearsti juures (kehtivus 2 aastat). Katmaks kõik kliinilised praktikad, on soovituslik taotleda seda 2. õppeaastal. Tõendi kulu on üliõpilase kanda;
- konfidentsiaalsusleping, mis peaks olema sõlmitud 1. õppeaasta sügissemestril üliõpilase ja Sporditeaduste ja füsioteraapia instituudi vahel;
- vaksineerimist tõendav dokument (nt hepatiit) vm konkreetne tervislikku seisundit tõendav dokument (baasi nõudel).

Praktikant teostab praktikabaasis kliinilise praktika ettenähtud mahus ja perioodil. Üldreeglina sooritab praktikant praktikaga seotud tegevusi erialaainete praktikal 6 tunni ja lõpupraktikal 8

tunni ulatuses praktikapäeva kohta. Päevast praktikamahtu on võimalik erialainete raames toimuvatel praktikatel kokkuleppel praktikajuhendajaga/praktikajuhendaja poolt muuta. Praktikant täidab ja esitab praktikadokumentatsiooni nõuetekohaselt. Lisaks teavitab praktikant praktikajuhendajat, et tagasisides kajastuv ja praktikahinnangus määratud punktisumma kujundab lõpphinnet, mistõttu on tagasisideküsimumstiku õigeaegne täitmine oluline.

Põhjendatud puudumise korral, nt haigestumisel, on praktikandil kohustus koheselt informeerida juhendajat, aine vastutavat õppejõudu ja/või programmijuhti. Põhjendamatute asjaolude tõttu väiksemas mahus või tervikuna mittesooritatud praktika ei võimalda saada aines lõpphinnet.

2.3. Praktikadokumentatsioon

Praktikaeksamile pääsemise eelduseks on korrektselt täidetud ning tähtaegselt esitatud praktikadokumentatsioon. Praktikadokumentatsioon tuleb üliõpilasel esitada esimesel võimalusel pärast praktika lõppemist (mitte hiljem kui 3 päeva pärast praktikaperioodi lõppu, v.a juhul kui vastutav õppejõud on teisiti määranud). Üliõpilase esitatava dokumentatsiooni nõuetele mittevastavuse korral (nt tähtaja ületamisel, täitmata või mittetäielikult täidetud dokumendid vms) on aine vastutaval õppejõul õigus kanda protokolliga negatiivne lõpptulemus.

Õpimapp

Praktikant täidab kõigil kliinilistel praktikatel juhendi Lisas 2 toodud praktika õpimapi. Õpimapi kasutamine õppeprotsessis soodustab erialase professionaalsuse arengut ning suurendab õppija vastutust õppimisprotsessis (Tochel jt, 2009).

Praktika õpimapp koosneb neljast erinevast osast (vt Lisad):

1. **Praktika individuaalsed eesmärgid:** Praktika õpimapi esimeseks osaks on praktikale individuaalsete praktika eesmärkide sõnastamine. On näidatud, et eesmärkide sõnastamine tõstab tegevuse taset (Curtis, 2000). Seetõttu eeldatakse **praktikale eelnevalt** aine õpiväljunditest ning eneseanalüüsist lähtuvalt praktikaeesmärkide sõnastamist. Individuaalsete eesmärkide sõnastamine ei tähenda mitte praktikalt oodatavat tegevus-/kogemusloendit, vaid on suunatud erialase arengu (sh erialane kommunikatsioon jms) ning teadmiste ja oskuste saavutamisele. Eesmärgid peaksid tulenema eneseanalüüsist. Sõnastamisel on soovituslik kasutada SMART printsiipi. Oma eesmärgid tutvustab praktikant praktikajuhendajale üldreeglina **praktika esimesel päeval**.
2. **Praktikapäevik:** Et kogemus muutuks õppimiseks, on vaja peatuda, sündmusi meenutada ja analüüsida (Sweizer, King, 2004). Praktikal kogetu reflekteerimiseks täidab üliõpilane **praktikapäevikut**. Praktikapäevikusse on soovitatav teha sissekandeid iga praktikapäeva lõpus. Sissekannete pikkus pole ette määratud, küll aga tuleks praktikapäevikus kirjeldada praktika(päeva) jooksul kogetut – milliste ja kui paljude patsientidega tegeleti, millist teraapiavormi rakendati. Samuti tuleb praktikapäevikus praktikategevusi analüüsida: püüda mõtestada, mida on praktika jooksul juurde õpitud. Praktikapäeviku täitmine ei ole kohustuslik, kuid selle täitmine on väga soovitatav õppeprotsessi soodustamiseks.
3. **Patsiendi dokumentatsiooni analüüs:** ühe patsiendi füsioterapeutilise dokumentatsiooni analüüs, mh analüüsitakse dokumentatsiooni vormingut, struktuuri ja terviklikkust.
4. **Refleksioon:** üliõpilane reflekteerib praktikakogemust ja õpiväljundite saavutamist.

Kliinilistel praktikatel koostatud praktika õpimappe säilitab üliõpilane kuni õppeaja lõpuni, kuna varem sooritatud praktika dokumentatsiooni üle vaatamine enne järgmist praktikat hõlbustab individuaalsete eesmärkide seadmist.

Elektroonne tagasisideküsimustik

Kohustuslike praktika dokumentide hulka kuulub mh ka vahetult **pärast** iga sooritatud kliinilise praktika lõppu täidetav üliõpilase elektroonne tagasiside praktikabaasi ning -juhendaja kohta (<http://lingid.ee/Praktikatagasiside>). Õppeaine „Füsioteraapia praktika“ puhul on vaja täita tagasisideküsimustik kõigi kolme sooritatud praktikatsükli kohta.

Aruanne

Õppeaines „Füsioteraapia praktika“ kirjutab praktikant vähemalt ühe praktilisel käsitatud patsiendi füsioteraapia tervikprotsessi käsitleva **tõenduspõhise aruande**. Praktikadokumentatsiooni osana esitab üliõpilane aruande aine Moodle kursusele. Aruanne peab olema täidetud terviklikult ning sisaldab vähemalt kolme viidet teadusartiklitele. Reeglina oodatakse üliõpilaselt füsioteraapia aruande koostamist kasutades juhendi Lisas 1 toodud aruande blanketti, kuid vähesed muudatused/täiendused (nt hindamistulemuste kajastamine tabelites, kohandused vastavalt praktikabaasi dokumentatsiooni formaadile) on lubatud.

Erialaainete raames toimuvatel praktikatel aruannet esitada ei tule (v.a juhul kui aine vastutav õppejõud seab selle praktika sooritamise tingimuseks), ent igal praktika tuleb õpimapis analüüsida vähemalt ühte patsienti ja tema kohta käivat füsioterapeutilist dokumentatsiooni (eelistatult praktikandi poolt praktilisel kohatud patsiendi dokumentatsiooni).

2.4. Praktikajuhendaja ülesanded

Praktikajuhendaja ülesanneteks on viia praktikant kurssi füsioterapeudi tööülesannete ja töökorraldusega konkreetses praktikabaasis, sh füsioterapeutilise dokumentatsiooni koostamisega. Üldreeglina on ühel juhendajal korraga üks juhendatav. Praktikajuhendaja tutvub praktika alguses konkreetses aines toimuva praktika õpiväljunditega ning sellest lähtuvate praktikandi poolt püstitatud individuaalsete praktika eesmärkidega, püüdes igakülgselt abistada praktikandil praktikaperioodi jooksul püstitatud eesmärke täita ning saavutada praktika õpiväljundid.

Praktikajuhendaja püüab tagada sobilikud patsiendid, arvestades praktikandi poolt sooritatava praktika valdkonda. Praktikajuhendaja võimaldab praktikandil rakendada olemasolevaid ning omandada uusi teadmisi ja oskusi praktilises tegevuses patsientidega, vajadusel suunab, korrigeerib ning abistab. Eeldatakse, et vähemalt 80% praktikamahust sooritab praktikant, viibides ja sooritades praktilisi tegevusi praktikabaasis. Maksimaalselt kuni 20% praktikamahust võib moodustada juhendaja poolt antav praktikaga seonduv iseseisev töö, hõlmates näiteks erialakirjanduse lugemist, konspekterimist, teraapiaplaani koostamist, füsioterapeutilist dokumentatsiooni vms. Iseseisvalt sooritatud praktikaga seotud tegevus(t)ele annab juhendaja tagasisidet. Probleemide ilmnemisel informeerib praktikajuhendaja TÜ füsioteraapia eriala programmijuhti või erialaainete raames toimuvate praktikate puhul aine vastutavat õppejõudu.

Praktikajuhendaja annab praktikandile praktikasoorituse, õpiväljundite ja individuaalsete eesmärkide saavutamise kohta suulist tagasisidet kogu praktikaperioodi vältel, soovitatavalt ka nende erialaste tegevuste pädevuste kontekstis, milles praktikant juba demonstreerib head taset. Praktikaperioodi **lõpus** täidab juhendaja **praktikahinnangu** blanketi (vt Lisad) ja edastab selle praktikandile (üldreeglina praktika viimisel päeval). Lisaks esitab praktikajuhendaja õppeasutusele **elektroonse tagasisideküsimustiku** (<http://lingid.ee/juhendajatagasiside>) üldreeglina hiljemalt praktika viimasele päevale järgneval esmaspäeval. Tagasisideküsimustikku märgib juhendaja ka praktikahinnangus antud punktisumma (maksimaalselt võimalik anda 100 punkti). Praktikajuhendaja lähtub praktikahinnangu punktide andmisel kliiniliste praktikate praktikahinnangu andmise juhendist (vt juhust ptk 3). Kui praktikabaasi töökorraldusest tulenevalt on vajalik, võib ühel praktikandil olla mitu praktikajuhendajat, kuid hinnangu ja tagasiside praktikasoorituse kohta koostab üks juhendaja.

Füsioteraapia bakalaureuseõppe kliiniliste praktikate praktikahinnangu andmise juhend

Kliinilise praktika juhendaja annab praktikandi praktikasooritusele hinnangu kümnes erinevas aspektis, skaalal 0-st 10ni. Praktikandil on võimalik saada 0-100 punkti vastavalt hinnangu andmise korras sätestatud kriteeriumitele (vt allpool). Mida kõrgema punktisumma praktikant kogub, seda edukamaks hindab praktikajuhendaja praktikandi praktikasooritust.

Praktikajuhendaja annab hinnangu erinevatele aspektidele praktikandi praktikasoorituses, mille põhiosa moodustab hinnangu andmine füsioterapeudi tööks vajalikele oskustele. Hinnang „0“ tähistab puudulikku tulemust, seevastu hinnang „10“ vastab suurepärasele sooritusele. Sealjuures peab praktikajuhendaja silmas, et suurepärase sooritus ei tähenda otseselt kogunud füsioterapeudile omast sooritust. Bakalaureuseõppe jooksul sooritatavatel erialaainete praktikatel ei pea praktikant demonstreerima täielikult iseseisvat terviklikku füsioteraapiaprotsessi, ent lõpupraktika praktikatsükli lõpuks (4. praktikanädal) peaks aga praktikant olema suuteline iseseisvalt ja patsiendile turvaliselt füsioterapeudi tööülesandeid täitma. Hindamisel on oluline silmas pidada praktikandi arengut praktikatsükli jooksul.

Kuna praktika eesmärk on hariduslik (Royse jt, 2003), annab praktikajuhendaja hinnangu ka praktikandi õpihoiakule ning arengule praktika jooksul. Õppimist soodustav hoiak (õigeaegne praktikale ilmumine, initsiatiivikus ning motiveeritus, vastutustundlikkuse ülesnäitamine jms) määravad olulisel määral, kuivõrd edukaks praktikasooritus kujuneb. Et aga praktika on osa õppimisest, annab praktikajuhendaja hinnangu ka praktika jooksul toimunud õppimisele ehk hindab praktikandi arengut. Praktikandiga arutatakse praktikahinnangu erinevate aspektide üle ka jooksvalt. Sel moel on praktikant teadlikum oma tugevamatest ja arendamist vajavatest külgedest ning tal on võimalus teha korrekture.

Praktikajuhendaja alustab hinnangu kujundamist alates 3. praktikapäevast. Selleks ajaks peab praktikant olema kursis praktikabaasis kehtivate nõuete ja töökorraldusega. Praktikant on teavitanud praktikajuhendajat sooritatava praktika õpiväljunditest ning sõnastatud individuaalsetest eesmärkidest. Sooritatava praktika eeldatavad teoreetilised teadmised ja praktilised oskused lähtuvad aine auditoorsel õppetööl käsitletud temaatikast. Praktikaperioodi lõpus täidab praktikajuhendaja praktikahinnangu blanketi ja edastab hinnangu vahetult praktikandile, et vajadusel jagada selgitusi koondhinnangu kujunemise kohta.

Järgnevalt on loetletud aspektid, mille osas juhendaja praktikandile hinnangu annab:

1. Teoreetiliste teadmiste kasutamine (oskus rakendada oma teadmisi; tegevuse ning meetodite valiku põhjendatus).
2. Patsiendi füsioterapeutiline hindamine (asjakohane hindamismetoodika ja -vahendite kasutamine).
3. Praktilised oskused (arvestades praktika spetsiifikat; asjakohase füsioterapeutilise sekkumise teostamine).
4. Probleemi lahendamisoskus teraapia läbiviimisel kui ka väljaspool seda (probleemide identifitseerimine, lahenduste otsimine).
5. Tegevuse dokumenteerimisoskus (ülesthendused anamneesi kogumisel, füsioteraapia protsessi dokumenteerimine).

6. Koostööoskus (patsiendiga, juhendajaga, meeskonnas) ning kommunikatsioon (kuulamis- ja väljendusoskus, verbaalne- ning mitteverbaalne suhtlus).
7. Füsioterapeudi töö eetiliste printsiipide järgimine.
8. Ohutuse tagamine (hügieeni- ja ohutusnõuete täitmine, ergonoomilised töövõtted).
9. Õpihoiak praktilial (suhtumine, motiveeritus, vastutustunne jms).
10. Praktika jooksul toimunud areng.

Kõiki neid aspekte hinnatakse skaalal 0-10 ning koondsumma peaks andma selge arusaama praktikandi sooritusest ning olema kooskõlas alljärgnevalt kirjeldatud punktisummade sõnalise tõlgendusega (nt 75 punkti = hea praktika sooritus).

Samuti täidab praktikajuhendaja elektroonse tagasisideküsimustiku, mis asub siin: <http://lingid.ee/juhendajatagasiside>. Juhendaja märgib sinna ka praktikahinnangusse kirjutatud punktisumma, mis kujundab aine lõpphinnet. Seetõttu on oluline, et praktikajuhendaja edastaks tagasiside aegsasti (hiljemalt praktika viimasele päevale järgnevals esmaspäevaks). Lisaks on tagasiside oluliseks sisendiks ka Tartu Ülikooli füsioteraapia eriala ainete sisu ning praktikate korraldust puudutavate otsuste tegemisel.

Tartu Ülikoolis tõlgendatakse praktikajuhendaja hinnangut vastavalt:

- **Punktisumma 91-100** = praktikasooritus suurepärase

Praktikandi praktikasooritus oli silmapaistev. Ta oskas teoorias õpitut suurepäraselt praktikasse rakendada. Praktikandi teoreetilised teadmised ning praktilised oskused vastasid sooritatavale praktikale (nii füsioterapeutilise hindamise kui ka sekkumise osas). Praktikant demonstreeris suurepärasel tasemel sooritatava praktikaga haakuvate probleemide lahendamise oskust. Tegevuse dokumentatsioon oli asjakohane, põhjalik ning erialaselt korrektne. Praktikandi koostöö- ning kommunikatsioonioskus olid suurepärased. Praktikant järgis kõiki erialaseid eetilisi printsiipe ning ohutusnõudeid. Oli suurepärase õpihoiakuga kogu praktikaperioodi jooksul ning demonstreeris praktikaperioodi vältel erialast arengut.

- **Punktisumma 81-90** = praktikasooritus väga hea

Praktikandi praktikasooritus oli väga hea. Ta oskas teoorias õpitut väga hästi praktikasse rakendada. Praktikandi teoreetilised teadmised ning praktilised oskused vastasid sooritatavale praktikale (nii füsioterapeutilise hindamise kui ka sekkumise osas). Praktikant demonstreeris väga heal tasemel sooritatava praktikaga haakuvate probleemide lahendamise oskust. Tegevuse dokumentatsioon oli asjakohane, põhjalik ning täpne. Praktikandi koostöö- ning kommunikatsioonioskus olid väga head. Praktikant järgis kõiki eetilisi printsiipe ning ohutusnõudeid. Oli väga hea õpihoiakuga kogu praktika jooksul ning demonstreeris praktikaperioodi vältel erialast arengut.

- **Punktisumma 71-80** = praktikasooritus hea

Praktikandi praktikasooritus oli hea. Ta rakendas teoorias õpitut praktikasse hästi. Praktikandi teoreetilised teadmised ning praktilised oskused vastasid valdavalt sooritatavale praktikale (nii füsioterapeutilise hindamise kui ka sekkumise osas). Praktikant demonstreeris heal tasemel sooritatava praktikaga haakuvate probleemide lahendamise oskust. Tegevuse dokumentatsioon esitati oli suures osas täpne, põhjalik ja asjakohane. Praktikandi koostöö- ning kommunikatsioonioskus olid head. Praktikant järgis enamikke eetilisi printsiipe ning ohutusnõudeid. Oli hea õpihoiakuga kogu praktika jooksul ning demonstreeris praktikaperioodi vältel erialast arengut.

- **Punktisumma 61-70** = praktikasooritus rahuldav

Praktikandi praktikasooritus oli rahuldav. Ta oskas teoorias õpitut osaliselt praktikasse rakendada. Praktikandi teoreetiliste teadmiste ning praktiliste oskuste (nii füsioterapeutilise hindamise kui ka sekkumise osas) demonstreerimisel esines mõningaid puudujääke. Praktikant

demonstreeris rahuldaval määral sooritatava praktikaga haakuvate probleemide lahendamise oskust. Tegevuse dokumentatsioonis oli puudujääke täpsuse või põhjalikkuse osas, kuid esitatu oli asjakohane. Praktikandi koostöö- ning kommunikatsioonioskus olid rahuldavad. Praktikant järgis peamisi eetilisi printsiipe ning ohutusnõudeid. Oli rahuldava õpihoiakuga kogu praktika jooksul ning demonstreeris praktikaperioodi vältel erialast arengut.

- **Punktisumma 51-60** = praktikasooritus kasin

Praktikandi praktikasooritus oli kasin, kuid siiski minimaalnõuetele vastav. Ta oskas rakendada teoorias õpitut praktikasse vähesel määral. Praktikandi teoreetilised teadmised ning praktilised oskused moodustasid veidi rohkem kui poole sooritatava praktika auditoorse õppetöö põhjal eeldatavast. Praktikant demonstreeris minimaalselt sooritatava praktikaga haakuvate probleemide lahendamise oskust. Tegevuse dokumentatsioonis oli suuri puudujääke täpsuse ja põhjalikkuse osas, kuid esitatu oli peamiselt asjakohane. Praktikandi koostöö- või kommunikatsioonioskus olid vähesed. Praktikant järgis hädavajalikke eetilisi printsiipe ning ohutusnõudeid arvestataval määral. Praktikandi õpihoiakus esines puudujääke, praktikant demonstreeris minimaalset motiveeritust õppida ning praktikaperioodi vältel toimunud erialane areng oli vähene.

- **Punktisumma 50 või vähem** = praktikasooritus minimaalnõuetele mittevastav

Praktikandi praktikasooritus oli minimaalnõuetele mittevastav. Teoorias õpitu praktikasse rakendamine oli minimaalne või puudulik ning praktikandi teoreetilised teadmised ning praktilised oskused moodustasid alla poole sooritatava praktika auditoorse õppetöö põhjal eeldatavast. Praktikant ei demonstreerinud sooritatava praktikaga haakuvate probleemide lahendamise oskust. Tegevuse dokumentatsioonis oli suuri puudujääke täpsuse, põhjalikkuse ning asjakohasuse osas. Praktikandi koostöö- ja kommunikatsioonioskus olid minimaalsed või puudulikud. Eetiliste printsiipide ning ohutusnõuete järgmine minimaalne või puudulik. Õpihoiak oli puudulik ning erialast arengut praktikaperioodi vältel sisuliselt ei toimunud.

Koostanud:

Kadri Medijainen, Doris Vahtrik, Hanna Kalajas-Tilga, Monika Mets

TÜ Sporditeaduste ja füsioteraapia instituut

Tartu, 2024

4. Lõpphinne kujunemine praktikat sisaldavates ainetes

Aine lõpphinne kujuneb pärast praktika lõppu vastavalt aine alguses seatud nõuetele (võivad aineti erineda). Täielik nõuetekohaselt täidetud praktikadokumentatsioon on eelduseks lõpphinne kujunemisele, sh õppeaines „Füsioteraapia praktika“ on praktikadokumentatsioon (koos füsioteraapia aruandega) eelduseks praktikaeksamile ehk akadeemilisele vestlusele pääsemiseks. Praktikadokumentatsiooni hindamine on mitmeeristav.

- Üldreeglina kujuneb erialaainetes, mille üheks osaks on kliiniline praktika, lõpphinne kombinatsioonina praktikajuhendaja hinnangust ning auditoorse õppeperioodi õpiülesannete tulemustest. Praktikahinnang alla 51 punkti tähendab kohustulikku akadeemilist vestlust aine vastutava õppejõuga.
- Õppeaine „Füsioteraapia praktika“ lõpptulemus selgub akadeemilisel vestlusel, s.o praktikaeksamil füsioteraapia eriala õppejõuga.

Üliõpilase esitatava dokumentatsiooni nõuetele mittevastavuse korral (nt tähtaja ületamisel, täitmata või mittetäielikult täidetud dokumendid vms) on aine vastutaval õppejõul õigus kanda protokolliga negatiivne lõpptulemus.

4.1. Lõpupraktika eksami kord

Aine „Füsioteraapia praktika“ lõpeb praktikaeksamiga (akadeemiline vestlus), mille käigus kujuneb lõpphinne. Akadeemilise vestluse aja määrab õppeaine „Füsioteraapia praktika“ vastutav õppejõud.

Akadeemilise vestluse toimub grupikollokviumina (keskmiselt 5 tudengit grupis), võimaldades õppida nii enda kui kaastudengite praktikakogemustest ja sellega seonduvast. Üliõpilane osaleb kollokviumil kogu selle kestvuse jooksul. Eksami põhisisuks on diskuteerimine üliõpilase esitatud patsiendi tõendus põhise füsioteraapia aruande üle, millega on eksamit vastuvõttev õppejõud põhjalikult tutvunud ja annab eksamil sellele tagasisidet. Lisaks käsitletakse ka muud praktikadokumentatsiooni.

Akadeemilist vestlust alustab üliõpilane aruandes käsitletud patsiendi juhtumi lühiülevaatega. Üliõpilane esitab kuni 10 minuti jooksul kõige olulisemad aspektid aruande patsiendi füsioteraapia tervikprotsessist (powerpoint-ettekannet ega aruannet ette lugeda ei ole vaja). Järgneb diskussioon õppejõuga aruande ja muu dokumentatsiooni osas, sealjuures on üliõpilane valmis vastama ka teistele erialastele küsimustele või demonstreerima praktilisi oskusi. Lõpphinne kujunemine õppeaines „Füsioteraapia praktika“ – lõpphinne kujunemisel arvestatakse kolme praktikatsükli juhendajapoolset hinnangut, aruannet ning akadeemilise vestluse tulemust. Lõpphinne määrab eksamit vastu võtnud õppejõud.

LISAD

Füsioteraapia aruande blankett

Füsioteraapia aruanne

Patsient (sugu/vanus): [...].

Sünniaeg: [...]

Täitmise aeg: [...]

Täitmise koht: [...]

Aruande koostaja: [...]

PATSIENDI PÕHIDIAGNOOS (arstlik diagnoos) [...]

- ANAMNEES

(füüsiline aktiivsus ja võimekus enne FT poole pöördumist, pt.huvid, mõjutavad keskkonnategurid, haiguse kulg, kasutatavad ravimid. operatsioonid jm.)

[...]

2. KAASUVAD HAIGUSED: (allergia, ülemiste hingamisteede haigused, hüpertoonia, varasem insult, südame rütmihäired või südamepuudulikkus, epilepsia, isheemiatõbi, diabeet, kasvajak, haavandtõbi, jms.)

[...]

3. FÜSIOTERAPEUTILINE ALGHINNANG:

3.1. Funktsionaalsed oskused ja motoorse soorituse tase

[...]

3.2. Kommunikatsioon:

(kõne mõistmine; keele, märkide, sümbolite kasutamine; kommunikatsioonivahendite kasutamine)

[...]

3.3. Sensoorsed funktsioonid ja valu: (nägemine – valgustundlikkus, nägemisteravus, kuulmine – helide lokaliseerimine, reageerimine, taktiline tundlikkus, temperatuuritundlikkus, valutundlikkus, asenditundlikkus, valu)

[...]

3.4. Kognitiivne funktsioon: (üldine – orienteerumine ajas, kohas, isikus; motivatsioon, väsimus, spetsiifiline – tähelepanu fokuseerimine/hajumine, kehaskeemi tajumine, liigutuste planeerimine ja järjestamine, õppimisvõime, mälu)

[...]

3.5. Enesehooldus:

Riietumine, söömine, WC toimingud, kodused toimingud, pesemine

[...]

3.6. Abivahendid/ortoosid:

(nt funktsionaaltool, kõndimisraam, kargud, kepid, ratastool, seisulaud)

[...]

4. FÜSIOTERAPEUTILISED PROBLEEMID:

Osalusprobleem(id):	[...]
Tegutsemisprobleem(id):	[...]
Funktsiooni probleem(id):	[...]
Struktuuriprobleem(id):	[...]

Füsioteraapia aruande blankett

5. FÜSIOTERAPEUTILINE DIAGNOOS/PÕHIPROBLEEM:

[...]

6. FÜSIOTERAAPIA EESMÄRGID:

Osalustasand:	[...]
Tegutsemistasand:	[...]
Funktsioonitasand:	[...]
Struktuuritasand:	[...]

7. FÜSIOTERAAPIA PLANEERIMINE/TEGEVUSKAVA:

[...]

8. TEOSTUS:

Kuupäev	Füsioterapeutiline sekkumine	Märkused (nt patsiendi seisundi osas vm)
[Sisesta kuupäev]	[...]	[...]
[Sisesta kuupäev]	[...]	[...]
[Sisesta kuupäev]	[...]	[...]

**Vajadusel lisage ridu (PS! Soovi korral on kõik peale-klikitavad tekstisestuskastid failis kustutatavad (Right click – Remove Content Control)).*

9. FÜSIOTERAPEUTILINE HINNANG (lõpphinnang)

9.1. Funktsionaalsed oskused ja motoorse soorituse tase

[...]

9.2. Kommunikatsioon:

(kõne mõistmine; keele, märkide, sümbolite kasutamine; kommunikatsioonivahendite kasutamine)

[...]

9.3. Sensoorid funktsioonid ja valu: (nägemine – valgustundlikkus, nägemisteravus, kuulmine – helide lokaliseerimine, reageerimine, taktiline tundlikkus, temperatuuritundlikkus, valutundlikkus, asenditundlikkus, valu)

[...]

Füsioteraapia aruande blankett

9.4. Kognitiivne funktsioon: (üldine – orienteerumine ajas, kohas, isikus; motivatsioon, väsimus, spetsiifiline – tähelepanu fookuseerimine/hajumine, kehaskeemi tajumine, liigutuste planeerimine ja järjestamine, õppimisvõime, mälu)

[...]

9.5. Enesehooldus:

Riietumine, söömine, WC toimingud, kodused toimingud, pesemine

[...]

9.6. Abivahendid/ortoosid:

(nt funktsionaaltool, kõndimisraam, kargud, kepid, ratastool, seisulaud)

[...]

10. SOOVITUSED: (abivahendid, koduprogramm, patsiendi juhendamine)

[...]

11. JÄRGMINE TERAAPIA VÕI KONSULTATSIOONI AEG:

[...]

12. MÄRKUSED (teraapia efektiivsus, tekkinud probleemid, teraapia katkestamise põhjus, komplikatsioonid):

[...]

13. KASUTATUD KIRJANDUS:

[...]

Praktika õpimapi blankett

Praktika õpimapi blankett

Tartu ülikooli füsioteraapia praktika õpimapp	
Nimi	[...]
Kursus	[...]
Sooritatav praktika	[...]
Praktika sooritamise koht	[...]
Praktikajuhendja nimi	[...]
Praktika alguskuupäev	[...]
Praktika lõppkuupäev	[...]

1. Individuaalsed praktikaeesmärgid
Et toetada minu teadmiste, oskuste ja muude erialaste pädevuste arengut, olen sooritatavaks praktikaks enesele seadnud järgmised individuaalsed eesmärgid: [...]

2. Praktikapäevik		
Kuupäev	Praktikakogemuse kirjeldus (sooritatud ülesanded ning tegevused, mh patsientide arv ja probleemistik jms)	Praktikapäeva jooksul kogetu analüüs (uued kogemused, teadmised ja oskused, tekkinud küsimused jms)
Sisestage kuupäev	[...]	[...]
Sisestage kuupäev	[...]	[...]

Praktika õpimapi blankett

**Vajadusel lisage ridu*

3. Ühe praktikal käsitletud patsiendiga teostatud tegevuse ning füsioterapeutilise dokumentatsiooni analüüs	
Kirjeldage lühidalt ühte praktikal käsitletud patsienti ning tema füsioterapeutilist käsitlust. [...]	
Seejärel analüüsige alljärgnevaid aspekte	
1. Kuidas õnnestusid füsioteraapiaprotsessi erinevad osad (kontakti loomine, anamneesi võtmine, füsioterapeutiline hindamine, tegevuskava planeerimine, sekkumise läbi viimine jne?)	[...]
2. Kuidas õnnestus auditoorsel õppetööl õpitu sidumine praktilises tegevuses reaalse patsiendiga?	[...]
3. Mida tuleks edaspidi samasuguse patsiendi füsioteraapiaprotsessis teisiti teha?	[...]
Tutvu selle patsiendi füsioterapeutilise dokumentatsiooniga ja analüüsi võrdluses nõo ideaalse füsioterapeutilise dokumentatsiooniga järgnevate aspektide osas: hindamine, eesmärgid, sekkumine, teraapia tulemuslikkus ning seda mõjutanud tegurid. [...]	

*Patsiendi lühikirjeldus ja dokumentatsiooni reflekteerimine võiksid olla sama patsiendi kohta, ent võivad vajadusel olla ka kahe eri patsiendi põhjal (nt võib analüüsida juhendaja juures varem teraapiat alustanud patsiendi dokumentatsiooni. Sel juhul kirjelda ka patsienti lühidalt). Eesmärgiks on võimalikult terviklik füsioteraapia protsessi analüüs.

4. Üliõpilase eneseanalüüs praktika lõpus	
1. Mida õppisin antud praktikast?	[...]
2. Minu hinnang individuaalsete eesmärkide saavutamisele (sh millised eesmärgid saavutasin ja millised jäid saavutamata (koos omapoolse põhjendusega).	[...]
3. Minu hinnang aine õpiväljundite saavutamisele.	[...]
4. Mida pean veel õppima/mille osas end arendama?	[...]
5. Mis olid suurimad väljakutsed/probleemid antud praktikal?	[...]

Soovi korral lisage siia kommentaare: [...]

Praktikahinnangu blankett

Praktikahinnang Tartu Ülikooli füsioteraapia eriala bakalaureuseõppe üliõpilase praktikasooritusele

Hinnatav praktikant [...].
Sooritatud praktika [...].
Praktika sooritamise koht [...].
Praktika sooritamise aeg [...].
Praktikajuhendaja [...]

Igale aspektile andke palun hinnang skaalal 0-st 10ni. Praktikandil on võimalik saada kokku maksimaalselt 100 punkti. Mida kõrgema punktisumma praktikant kogub, seda edukamaks hindate praktikandi praktikasooritust.

Hinnatav valdkond	Hinnang 0-10	Kommentaariid ja soovitusid
1. Teoreetiliste teadmiste kasutamine (oskus rakendada oma teadmisi; tegevuse ning meetodite valiku põhjendatus).		
2. Patsiendi füsioterapeutiline hindamine (asjakohane hindamismetoodika ja -vahendite kasutamine).		
3. Praktilised oskused (arvestades praktika spetsiifikat; asjakohase füsioterapeutilise sekkumise teostamine).		
4. Probleemi lahendamisoskus teraapia läbiviimisel kui ka väljaspool seda (probleemide identifitseerimine, lahenduste otsimine).		
5. Tegevuse dokumenteerimine (anamneesi kogumisel, füsioteraapia protsessi dokumenteerimine).		
6. Koostööoskus (patsiendiga, juhendajaga, meeskonnas) ning kommunikatsioon (kuulamis- ja väljendusoskus, verbaalne- ning mitteverbaalne suhtlus).		
7. Füsioterapeudi töö eetiliste printsiipide järgimine		
8. Ohutuse tagamine (hügieeni- ja ohutusnõuete täitmine, ergonoomilised töövõtted).		
9. Õpihoiak praktilikal (suhtumine, motiveeritus, vastutustunne jms).		
10. Praktika jooksul toimunud areng		
Kokku		

**Palun märkige praktikahinnangu koondpunktisumma ka tagasiside küsimustikku*

<http://lingid.ee/juhendajatagasiside>

Praktikajuhend õppeaines „Skeleti-lihassüsteemi füsioteraapia“

Aine „Skeleti-lihassüsteemi füsioteraapia“ (KKSB.05.032) praktika eesmärk on soodustada auditoorsel õppetööl omandatud skeleti-lihassüsteemi füsioteraapia teadmiste ja oskuste kinnistumist ja uute omandamist kliinilises keskkonnas, anda praktilist kogemust ning nägemus tööst antud füsioteraapia valdkonnas töötamisest. Kokkuvõtlikult on praktika eesmärk erialaste teadmiste süvendamine ning esmaste praktiliste oskuste kinnistamine.

Praktika maht kokku on 90 tundi, mis reeglina sooritatakse kolme tööädala ehk 15 päeva jooksul, tähendades keskmiselt iga praktikapäeva kohta 6 tundi praktikaga seotud tegevusi. Viimati mainitu hõlmab tööd patsientidega (vähemalt 80% praktikamahust) ja praktikajuhendaja poolt antud kliinilise keskkonna väliselt täitmiseks mõeldud praktikaülesandeid (nt järgmiseks päevaks teraapia ette valmistamine).

Praktikant seab enesele ka individuaalsed praktikaeesmärgid, mida jagab praktika esimesel päeval praktikajuhendajaga. Praktikaeesmärkide saavutamist analüüsib praktikant vahetult pärast praktika lõppu õppeasutusse esitatavas õpimapis.

Loengutes, seminarides ja praktikumides läbitud teemad:

- Luumurdude, pehmete kudede, liigesvigastuste ja liigesartrooside füsioteraapia üldprintsiibid;
- Õlaliigese piirkonna patoloogiate füsioteraapia – adhesiivne kapsuliit, rotaatormanseti tendinopaatia, õlaliigese osteoartroos, rangluu murd, õlavarreluu murd, õlaliigese ebastabiilsus;
- Küünar-, randmeliigese ja labakäe piirkonna patoloogiate füsioteraapia – epikondüliit, ulnaarnärvi vigastus, küünarliigese dislokatsioon, küünarvarre distaalse osa ja randmeluude murrud, karpaalkanali sündroom;
- Puusaliigese ja reie patoloogiate füsioteraapia – puusaliigese osteoartroos, reieluu murd, hamstringlihase venitused ja tendinopaatia, vaagnapiirkonna bursiidid;
- Põlveliigese patoloogiate füsioteraapia – põlveliigese osteoartroos, põlveliigese sidemete vigastused, meniskivigastused, põlvekedra dislokatsioon ja subluksatsioon, patella tendinopaatia;
- Hüppeliigese ja labajala patoloogiate füsioteraapia – peamised labajala ja säärepiirkonna deformatsioonid, hüppeliigese dislokatsioon ja nihetus, kannakõõluse tendinopaatia ja rebend, plantaarfastsiid, sääre-, hüppeliigese ja labajalaluude murrud;
- Lülisamba patoloogiate füsioteraapia – lülisamba nikastused ja venitused, spondüloos, spondüloolüüs ja spondüloolüüs, lülivaheketta kahjustus ja kaela- nimmeradikolopaatia, mikrodiskeetoomia järgne füsioteraapia, lülisamba rinnaosa düsfunktsioonid, mittespetsiifiline alaseljavalu;
- Vaagnapiirkonna ja sakroiliakaalligese patoloogiate füsioteraapia – vaagnaluude murd, sportlase kubemevigastused, pirnlihase sündroom, sakroiliakaalligese düsfunktsioon;
- Füsioteraapia alajäseme amputatsioonide korral.

Praktika õpiväljundid:

- oskab teostada skeleti-lihassüsteemi funktsioonihäirega patsiendi füsioterapeutilist hindamist;
- analüüsib füsioterapeutilise hindamise tulemusi ja planeerib sellest lähtuvalt füsioterapeutilise sekkumise;
- viib iseseisvalt läbi skeleti-lihassüsteemi funktsioonihäirega patsiendi füsioterapeutilise sekkumise;
- oskab tuvastada abivahendi vajadust skeleti-lihassüsteemi funktsioonihäirega patsiendil;
- oskab dokumenteerida skeleti-lihassüsteemi füsioteraapia patsiendi füsioteraapia protsessi;
- analüüsib ja reflekteerib vähemalt ühe praktikabaasis kohatud patsiendi dokumentatsiooni.

Koondhinde moodustumine:

- enesekontrollitesti sooritamine positiivsele hindele;
- kliinilise praktika juhendaja tagasiside ja hinnang (<http://lingid.ee/juhendajatagasiside>);
- Ainekursuse hinde moodustab enesekontrollitesti ja kliinilise praktika hinde keskmine.
- Lõpphinde saamise eelduseks on positiivsele tulemusele sooritatud praktika ja kohustusliku praktikadokumentatsiooni tähtaegne esitamine ettenähtud formaadis. Praktikadokumentatsioon hõlmab praktika õpimappi (esitada tuleb õpimapi 1., 3. ja 4. osa), praktikahinnangut ja elektroonset tagasisideküsimustikku (<http://lingid.ee/Praktikatagasiside>).

Aine „Skeleti-lihassüsteemi füsioteraapia“ eest vastutav õppejõud on Doris Vahtrik (doris.vahtrik@ut.ee).

Praktikajuhend õppeaines „Sisehaiguste füsioteraapia“

Õppeaine „KKS.05.062 Sisehaiguste füsioteraapia“ praktika eesmärk on kinnistada auditoorsel õppetööl käsitletud teadmisi ja oskusi ning soodustada uute omandamist kliinilises keskkonnas. Praktika süvendab valdkonna teoreetilisi teadmisi ja oskusi ning laiendab nägemust antud füsioteraapia valdkonnas töötamisest ning toetab erialaste üldpädevuste kujunemist.

Praktika maht on 90 tundi, mis reeglina sooritatakse kolme tööädala ehk 15 päeva jooksul, sisaldades keskmiselt iga praktikapäeva kohta 6 tundi praktikaga seotud tegevusi. Praktikaga seotud tegevused hõlmavad tööd patsientidega (vähemalt 80% praktikamahust) ja praktikajuhendaja poolt antud kliinilise keskkonna väliselt täitmiseks mõeldud praktikaülesandeid (nt järgmiseks päevaks teraapia ette valmistamine).

Praktikant seab enesele praktikale eelnevalt individuaalsed praktikaeesmärgid, jagades neid praktika esimesel päeval praktikajuhendajaga. Praktikant täidab praktikal õpimappi ning esitab selle 1., 3, ja 4. osa nõuetekohaselt täidetuna õppeasutusse vahetult pärast praktika lõppu.

Auditoorsel õppetööl käsitletud teemad:

- füsioterapeutiline hindamine sise-haiguste füsioteraapias;
- respiratoorsüsteemi füsioteraapia;
- kardioloogiliste haigete füsioteraapia statsionaarses ja ambulatoorses etapis;
- füsioteraapia diabeedi ja ülekaalulisuse korral;
- reumatoloogiliste haiguste füsioteraapia;
- füsioteraapia seedeelundkonna probleemide korral;
- füsioteraapia intensiivravis;
- asendravi ja patsiendi passiivne mobiliseerimine;
- pre- ja postoperatiivne füsioteraapia;
- onkoloogiline füsioteraapia;
- sisehaigustega patsiendi füsioterapeutiliste probleemide esitamine RFK-koodidena.

Praktika õpiväljundid:

Pärast praktika sooritamist üliõpilane

- oskab teostada levinumate sisehaiguste valdkonda kuuluva tervisesseisundiga füsioterapeutilist hindamist;
- oskab analüüsida füsioterapeutilise hindamise tulemusi ja füsioteraapia vajadust ning sobivust;
- oskab valida patsiendile diagnoosist ja ravist tulenevalt sobivad teraapiameetodid;
- oskab jälgida ja hinnata patsiendi seisundit teraapiatunni kestel ning kogu teraapiaprotsessi vältel, sh teab, millal teraapia katkestada;
- teab asendravi põhimõtteid ning oskab patsienti asendi vahetamisel juhendada või abistada;
- viib iseseisvalt läbi (ja vajadusel kohandab) patsiendi füsioteraapiaseansi;
- oskab tuvastada abivahendi vajadust ning abistada sobiva abivahendi valikul;
- oskab dokumenteerida patsiendi füsioteraapia protsessi;
- analüüsib ja reflekteerib vähemalt ühe praktikabaasis kohatud patsiendi dokumentatsiooni.

Koondhinne moodustumine:

- 40% kontrolltööde hinded,
- 20 % kodutöö;
- 40% praktikajuhendaja tagasiside ja hinnang (<http://lingid.ee/juhendajatagasiside>).
- Lõpphinne saamise eelduseks on positiivsele tulemusele sooritatud praktika ja kohustusliku praktikadokumentatsiooni tähtaegne esitamine ettenähtud formaadis. Praktikadokumentsioon hõlmab praktika õpimappi (esitada tuleb õpimapi 1., 3. ja 4. osa), praktikahinnangut ja elektroonset tagasisideküsimustikku (<http://lingid.ee/Praktikatagasiside>).

Aine „Sisehaiguste füsioteraapia“ eest vastutav õppejõud on Kadri Medijainen (kadri.medijainen@ut.ee), kaasõppejõud: Ave Kängsepp

Praktikajuhend õppeaines „Füsioteraapia neuroloogias“

Aine „Füsioteraapia neuroloogias“ (KKS05.032) praktika eesmärk on soodustada auditoorsel õppetööl omandatud neuroloogilise füsioteraapia teadmiste ja oskuste kinnistumist ja uute omandamist kliinilises keskkonnas, anda praktilist kogemust ning nägemus tööst antud füsioteraapia valdkonnas töötamisest. Kokkuvõtlikult on praktika eesmärk erialaste teadmiste süvendamine ning esmaste praktiliste oskuste kinnistamine.

Praktika maht kokku on 90 tundi, mis reeglina sooritatakse kolme tööädala ehk 15 päeva jooksul, tähendades keskmiselt iga praktikapäeva kohta 6 tundi praktikaga seotud tegevusi. Viimati mainitu hõlmab tööd patsientidega (vähemalt 80% praktikamahust) ja praktikajuhendaja poolt antud kliinilise keskkonna väliselt täitmiseks mõeldud praktikaülesandeid (nt järgmiseks päevaks teraapia ette valmistamine).

Praktikant seab enesele ka individuaalsed praktikaeesmärgid, mida jagab praktika esimesel päeval praktikajuhendajaga. Praktikaeesmärkide saavutamist analüüsib praktikant vahetult pärast praktika lõppu õppeasutusse esitatavas õpimapis.

Loengutes, seminarides ja praktikumides läbitud teemad:

- Neuroloogilise hindamise erinevad osad ja neuroloogilise füsioterapeutilise hindamise põhiprintsiibid.
- Probleemi lahendamise protsess neuroloogilises füsioteraapias.
- Neuroloogilise füsioteraapia aluseks olevad põhiprintsiibid ning füsioterapeutilised strateegiad neuroloogiliste patsientide käsitluses.
- Siirdumiste abistamine, asendravi ning neuroloogilise kahjustusega patsiendi fasiliteerimine ja mobiliseerimine.
- Abivahendite kasutamine neuroloogiliste patsientidel. Ratastoolide valik ja kohandamine.
- Füsioteraapia neuromuskulaarsete haiguste korral
- Füsioteraapia Parkinsoni tõve ja teiste ekstrapüramidaalsüsteemi kahjustuste (sh düstoonia) korral.
- *Sclerosis multiplex*’i diagnoosiga haige füsioterapeutiline käsitlus.
- Perifeersete närvahaiguste füsioterapeutiline käsitlus.
- Postoperatiivne füsioterapeutiline käsitlus neuroloogilise kahjustusega (sh radikulopaatiaga) patsientidel.
- Seljaajukahjustusega patsiendi füsioterapeutiline käsitlus.
- Füsioteraapia epilepsia ja peavalu korral
- Peaaju kahjustusega (sh nii TBI-ga kui ka insuldiga) patsientide füsioteraapia.
- Füsioterapeutiline dokumentatsioon neuroloogilises füsioteraapias.

Praktika õpiväljundid:

- oskab teostada neuroloogilise sümptomatoloogiaga patsiendi füsioterapeutilist hindamist, teades muuhulgas, kuidas hinnata lihastoonust ning kuidas hindamismeetodeid sobivaks kohandada;
- analüüsib füsioterapeutilise hindamise tulemusi ja planeerib sellest lähtuvalt füsioterapeutilise sekkumise;

Praktikajuhend õppeaines „Füsioteraapia neuroloogias” raames

- kirjeldadab spontaanseid asendeid ning siirdumismustreid neuroloogilise kahjustusega patsiendil;
- viib iseseisvalt läbi neuroloogilise kahjustusega patsiendi füsioterapeutilist sekkumist, sh kasutades baastasemel asendravi, mobiliseerimise, fasiliteerimise ning siirdumise abistavaid võtteid, seda vajadusel kohandades;
- oskab tuvastada abivahendi vajadust neuroloogilisel patsiendil;
- oskab dokumenteerida neuroloogilise patsiendi füsioteraapia protsessi;
- analüüsib ja reflekteerib vähemalt ühe praktikabaasis kohatud patsiendi dokumentatsiooni.

Koondhinde moodustumine:

- kaks iseseisvat tööd – a) varem koostatud neuroloogilise kahjustusega patsiendi füsioteraapiaaruande analüüs b) kodutöö (kumbki 10% koondhindest);
- kliinilise praktika juhendajapoolne tagasiside ja hinnang (<http://lingid.ee/juhendajatagasiside>), moodustab 30% koondhindest;
- kaks kontrolltööd (kumbki 25% koondhindest);
- Lõpphinde saamise eelduseks on positiivsele tulemusele sooritatud praktika ja kohustusliku praktikadokumentatsiooni tähtaegne esitamine ettenähtud formaadis. Praktikadokumentatsioon hõlmab praktika õpimappi (esitada tuleb õpimapi 1., 3. ja 4. osa), praktikahinnangut ja elektroonset tagasisideküsimustikku (<http://lingid.ee/Praktikatagasiside>).

Aine „Füsioteraapia neuroloogias“ eest vastutav õppejõud on Kadri Medijainen (kadri.medijainen@ut.ee), kaasõppejõud Hanna Kalajas-Tilga.

Praktikajuhend õppeaines „Laste füsioteraapia I“

Aine „Laste füsioteraapia I“ (KKS.B. 05.033) praktika eesmärk on soodustada auditoorsel õppetööl omandatud laste füsioteraapia teadmiste ja oskuste kinnistumist ja uute omandamist kliinilises keskkonnas, anda praktilist kogemust ning nägemus tööst antud füsioteraapia valdkonnas töötamisest. Kokkuvõtlikult on praktika eesmärk erialaste teadmiste süvendamine ning esmaste praktiliste oskuste kinnistamine.

Praktika maht kokku on 90 tundi, mis reeglina sooritatakse kolme tööädala ehk 15 päeva jooksul, tähendades keskmiselt iga praktikapäeva kohta 6 tundi praktikaga seotud tegevusi. Viimati mainitu hõlmab tööd patsientidega (vähemalt 80% praktikamahust) ja praktikajuhendaja poolt antud kliinilise keskkonna väliselt täitmiseks mõeldud praktikaülesandeid (nt järgmiseks päevaks teraapia ette valmistamine).

Praktikant seab enesele ka individuaalsed praktikaeesmärgid, mida jagab praktika esimesel päeval praktikajuhendajaga. Praktikaeesmärkide saavutamist analüüsib praktikant vahetult pärast praktika lõppu õppeasutusse esitatavas õpimapis.

Auditoorsel õppetööl käsitletud teemad:

- Lapse psühhomotoorne areng esimestel eluaastatel, sh arendusravi ja fasiliteerimistehnikad.
- Peamisi füsioterapeutilisi probleeme põhjustav sümptomaatika ja füsioteraapia põhimõtted neonatoloogias.
- Peamisi füsioterapeutilisi probleeme põhjustav sümptomaatika ja füsioteraapia põhimõtted pediatrilises ortopeedias.
- Peamisi füsioterapeutilisi probleeme põhjustav sümptomaatika ja füsioteraapia põhimõtted pediatrilises neuroloogias.
- Peamisi füsioterapeutilisi probleeme põhjustav sümptomaatika ja füsioteraapia põhimõtted pediatrilises kardiopulmonoloogias.
- Peamisi füsioterapeutilisi probleeme põhjustav sümptomaatika ja füsioteraapia põhimõtted pediatrilises reumatoloogias.
- Abivahendite vajadus ja kasutamine laste füsioteraapias.
- Anamneesi võtmine ja erinevad hindamismeetodid laste füsioteraapias.
- Lapse rühi ning kõnnimustri areng ja eripärad.
- Füsioterapeutiline dokumentatsioon pediatrilises füsioteraapias.

Praktika õpiväljundid:

- oskab pediatriliselt patsiendilt ja/või lapsevanemalt võtta anamneesi;
- oskab teostada pediatrilise patsiendi füsioterapeutilist hindamist, teades muuhulgas, kuidas hindamismeetodeid lapsele sobivaks kohandada;
- oskab analüüsida füsioterapeutilise hindamise tulemusi ja seostada neid ealiste normidega;
- oskab teostada pediatrilise patsiendi rühi, liikumismustrite ja kõnni analüüsi;
- oskab teostada pediatrilise patsiendi liikumismustrite ja liigutustegevuste fasiliteerimist;
- viib iseseisvalt läbi (ja vajadusel kohandab) pediatrilise patsiendi füsioteraapiat;
- oskab tuvastada abivahendi vajadust ning abistab sobiva abivahendi valikul;

Praktikajuhend õppeaines „Laste füsioteraapia I”

- oskab dokumenteerida pediatrilise patsiendi füsioteraapia protsessi
- analüüsib ja reflekteerib vähemalt ühe praktikabaasis kohatud patsiendi dokumentatsiooni

Koondhinde moodustumine:

- 60% kontrolltööde hinded,
- 10% grupitöö ja selle ettekanne auditoorsel õppetööl
- 30% praktikajuhendaja tagasiside ja hinnang (<http://lingid.ee/juhendajatagasiside>).
- Lõpphinde saamise eelduseks on positiivsele tulemusele sooritatud praktika ja kohustusliku praktikadokumentatsiooni tähtaegne esitamine ettenähtud formaadis. Praktikadokumentatsioon hõlmab praktika õpimappi (esitada tuleb õpimapi 1., 3. ja 4. osa), praktikahinnangut ja elektroonset tagasisideküsimustikku (<http://lingid.ee/Praktikatagasiside>).

Aine „Laste füsioteraapia I“ eest vastutav õppejõud on Monika Mets (monika.mets@ut.ee).

Praktikajuhend õppeaines „Füsioteraapia praktika“

Õppeaine „Füsioteraapia praktika” (KKS.B.05.034) eesmärgiks on anda üliõpilasele praktilisi kogemusi füsioteraapia valdkonnas ja õpetada üliõpilast iseseisvalt teoreetilisi teadmisi füsioterapeutilises protsessis rakendama. Samuti on praktika eesmärgiks seni omandatud erialaste teadmiste süvendamine ja kinnistamine.

Füsioteraapia lõpupraktika kogumaht on 480 tundi. Praktika sooritatakse kolmes erinevas valdkonnas ehk kolmes nelja nädala pikkuses tsükliis, arvestusega, et igal praktikapäeval sooritab praktikant 8 tundi praktikaga seonduvaid tegevusi. **Neuroloogilise ja skeletilihassüsteemi füsioteraapia valdkond on kohustuslikud.** Sisehaiguste ning laste füsioteraapia valdkondadest valib üliõpilane ühe.

Üliõpilane täidab praktika dokumentatsiooni kõigis kolmes valdkonnas sooritatud praktikate jooksul. Täidetud **õpimapid** (3 tk) ning ühe nõuetekohase füsioteraapia **aruande** esitab üliõpilane õppeasutusse (aine Moodle kursusele) mitte hiljem kui ÖISis märgitud kuupäevaks. Samuti täidab üliõpilane veebipõhiselt **tagasisideküsimustikud** (3 tk) praktikabaaside ning praktikajuhendajate kohta (vt <http://lingid.ee/Praktikatagasiside>). Aine vastutav õppejõud koostab eksamigraafiku nendele üliõpilastele, kes on korrektselt vormistanud ja tähtaegselt esitanud eelnimetatud praktikadokumentatsiooni (sh aruande). Dokumentatsioonile tuginedes toimub akadeemiline vestlus.

Õppeaine „Füsioteraapia praktika“ lõpeb praktikaeksami ehk akadeemilise vestlusega. Akadeemiline vestlus toimub grupikollokviumi vormis, kus osaleb erialaaine õppejõud ja kaasüliõpilased. Praktikaeksamil esitab üliõpilane suulise ettekande praktilikal koostatud aruande põhjal (kestusega 10 minutit, ilma Powerpoint ettekandeta) ning vastab eksamit vastu võtva õppejõu ning kaasüliõpilaste küsimustele, olles sealjuures valmis vajadusel demonstreerima ka praktilisi oskusi.

Praktika õpiväljundid:

Praktika läbimise peamiseks õpiväljundiks on võime teostada iseseisvalt kogu füsioterapeutiline protsess kolmes erinevas füsioteraapia valdkonnas, sh toetades erialaainete õpiväljundite kinnistumist.

Üliõpilane

- järgib praktikabaasi tööetikat, –korraldust ja reegleid;
- oskab suhelda patsientidega ning teha meeskonnatööd;
- tunneb erinevates valdkondades esinevate peamiste haiguste eripärasid ning oskab rakendada iseseisvalt oma teoreetilisi teadmisi praktilises tegevuses, sh olles suuteline praktikatsükli viimasel nädalal iseseisvalt teostama füsioteraapia tervikprotsessi;
- seab individuaalsed eesmärgid erialaste pädevuste arendamiseks ning reflekteerib nende saavutamise üle;
- analüüsib praktikabaasis täidetavat patsiendi füsioterapeutilist dokumentatsiooni

Praktikajuhend õppeaines „Füsioteraapia praktika”

- koostab iseseisvalt tõenduspõhise ja korrektse erialases terminoloogias füsioteraapia aruande;
- esitleb aruande patsiendiga teostatud füsioteraapia protsessi ja diskuteerib selle üle.

Lõpphinde kujunemine:

- praktikajuhendajate hinnangud: (<http://lingid.ee/juhendajatagasiside>);
- aruanne
- akadeemiline vestlus
- Lõpphinde määrab eksamit vastuvõtnud õppejõud. Lõpphinde saamise eelduseks on positiivsele tulemusele sooritatud praktika ja kohustusliku praktikadokumentatsiooni tähtaegne esitamine ettenähtud formaadis. Praktikadokumentatsioon hõlmab aruannet, praktika õpimappe (esitada tuleb õpimapi 1., 3. ja 4. osa), praktikahinnangut ja elektroonset tagasisideküsimustikke (<http://lingid.ee/Praktikatagasiside>).

Aine „Füsioteraapia praktika“ eest vastutav õppejõud on Monika Mets (monika.mets@ut.ee).

Kasutatud kirjandus

- 1) Curtis R.C. Using goal-setting strategies to enrich the practicum and internship experiences of beginning counselors. *Journal of Humanistic Counseling*. 2000, 38(4):194-206
- 2) Kolb D.A. *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Pearson Education, 2015
- 3) Royse D., Dhooper S.S, Rompf E.L. *Field instruction: A guide for social work students*. 5th ed. Allynbacon, Boston, 2003
- 4) Sweitzer F. H., King M. A. *The Successful Internship: Transformation and Empowerment in Experiential Learning*. USA 2004 (eestikeelne tõlge „Edukas praktika – õppimine kogemuse kaudu”. Tõlkija: Nõmm E. Toimetaja: Pilli E. TÜ Kirjastus)
- 5) Tochel C. Haig A., Hesketh A., Cadzow A., Beggs K., Colthart I., Peacock H. The effectiveness of portfolios for post-graduate assessment and education: BEME Guide No 12. *Med Teach*. 2009 Apr;31(4):299-318.
- 6) Vahtramäe A., Sikk J., Kaldma M., Reva E., Koit K., Varendi M. *Praktika Kõrgkoolis*. Tartu 2011